

ВПЛИВ МУЗИКИ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК:159.942.5

Подольн Наталія Володимирівна

студентка спеціальності 053 «Психологія»

другого (магістерського) рівня

КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»

Актуальність дослідження. Особливу, дуже важливу сторону внутрішнього життя людини складають емоції і почуття. Всі ми в кожен момент перебуваємо в певному емоційному стані, переживаємо ті чи інші почуття. Емоційні прояви людини дуже різноманітні: радість, горе, страх, гнів, подив, смуток, тривога, захват, огиду і т. п. Світ емоційних переживань пронизує всі сторони життя - відносини з оточуючими людьми, діяльність, спілкування і пізнання. Особлива сфера людської діяльності - мистецтво - безпосередньо звернена до емоцій і почуттів людини. Розуміючи актуальність цієї проблеми, особливу увагу приділяють вихованню творчої активності дитини, здатної під впливом емоцій бачити, відчувати, милуватися, любити, слухати, творити прекрасне в житті, природі, мистецтві та суспільстві.

Короткий аналіз останніх досліджень і публікацій. Здійснено цілий ряд досліджень, що свідчать про істотний вплив емоційно-вольових механізмів на ефективність процесів виховання та навчання, регуляції в освоєнні нових видів діяльності (Г. Абрамова, Л. Бортникова, К. Дяченко, Л. Мітіна, П. Обухов, О. Славгородська, О. Філатова, О. Чебикін, М. Чумаков, Т. Шульга та ін.).

Метою наукової публікації є аналіз існуючих теоретичних підходів щодо впливу музики на емоційний стан дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Життєдіяльність як дорослої людини, так і дитини перебігає у постійних контактах з іншими людьми, предметами та явищами навколишньої дійсності. До всього, що оточує людину, вона виявляє певне ставлення, яке проявляється у різноманітних емоціях. Це

ставлення може бути позитивним, негативним або нейтральним. Якщо предмети, явища відповідають потребам, можливостям людини, вони викликають позитивне ставлення та виникнення позитивних емоцій (задоволення, радості, захоплення, тощо). Позитивні емоції покращують процеси пам'яті, мислення, активізують різні види діяльності людини. Негативні емоції, стани гальмують зменшують активність (страх, образа, туга, сум, смуток, пригніченість, збентеженість, схвильованість тощо).

Саме музика здійснює найбільш емоційний вплив на людину, особливо на дітей. Адже будь — якому музичному твору притаманні ритм, форма, композиція, мелодійна лінія і обов'язково емоційне забарвлення, вираження певних дуже сильних почуттів. Доведено, що музика впливає на фізіологічні процеси: вона здатна прискорити чи уповільнити темп дихання, серцебиття, заспокоїти або розтривожити людину. Наступним основним показником впливу музики на людину може слугувати музична інтонація, яка виражає людські почуття та має велику владу над емоціями. Музика допомагає створити свято, надає емоційну забарвленість сприйманню, підтримує настрій. Підбираючи музичний твір для заняття з дітьми слід враховувати головне - музика не повинна залишити їх до себе байдужими (Ветлугина Н. А. 1990).

Мова краси зрозуміла людям різного віку, тому не потрібно відбирати твори за критерієм доступності дітям. Дорослі поняття „легко" і „важко" діти не сприймають. Мистецтво, яке не захоплює, не може виховати яскраву особистість. Тому потрібно звертатися до всесвітнього джерела людської культури — музичної класики. Час - справедливий критик. Він відсіяв усе незначне і доніс із покоління справжні шедеври мистецтва. Музика повинна нести людям красу. І малюків, як і усе доросле людство, вражають звуки музики А.Вівальді, П.І. Чайковського, Л. Бетховена, А. Моцарта, І. Баха. Тому саме музику цих композиторів створює у дітей настрій пробудження природи, допомагає краще увійти в образ і відчути весну (Максимов М.В. 2010).

Видатний російський психолог В. Бехтерев вважав, що розвиток особистості безмірно залежить від планування музичного виховання, адже

правильно організоване музичне виховання з раннього дитинства дозволяє дітям розвивати почуття, збагачувати інтелект (Бехтерев В. М, 1995)

Через те, що музика охоплює такі сфери психіки людини як сенсорика, моторика, емоції тощо, її вплив на психічний розвиток людини в цілому дуже суттєвий. Тому, залучення дошкільнят до музичних творів – це один із засобів розвитку мотиваційно-естетичних почуттів дитини як важливої умови для її гармонійного розвитку.

Висновки. Отже, музика завжди була і є одним з найпотужніших засобів морально-естетичного виховання, оскільки сила її впливу на людину випробувана століттями. Сучасні дошкільні заклади мають стати осередками виховання справжньої духовності, плекання творчої особистості, виховання людини, яка характеризується високою моральноестетичною культурою

Перспективи подальших досліджень. Уважаємо, що перспективним напрямом подальших досліджень у цій галузі є дослідження впливу музики на емоційний стан дітей дошкільного віку

Список використаної літератури

1. Ветлугина, Н. А. (1990), Воспитание эстетического отношения ребенка к окружающему: основы дошкольной педагогики, Педагогика, Москва, 200 с.
2. Максимов, М.В. (2010), Роль музики у формуванні духовності, Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України, за редакцією академіка С.Д. Максименка, Том XII, част. 3., С. 276–281.
3. Торопова, А.В. (2010), Музыкальная психология и психология музыкального образования: учебное пособие, «Учебно-методический издательский центр «ГРАФПРЕСС», Москва, 240 с.
4. Бехтерев, В. М. (1995), Значение музыки в эстетическом воспитании ребенка с первых дней его детства, *Вестник воспитания*, № 6, С. 47–57.